GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĚ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 180. *Lunĭ, Marţĭ 11 (21) Augustŭ.* **1886.**

Braşovŭ, 10 Augustŭ 1886.

Despre prinţulŭ Bulgariei, Alexandru de Battenberg, se vorbea că, ducêndu-se după alegerea sa de prinţŭ alŭ Bulgariei la cancelarulŭ Bismarck spre a i se presenta şi a'şĭ lua rĕmasŭ bunŭ dela elŭ, l'a întrebatŭ pe acesta décă bine a făcutŭ că a primitŭ alegerea sa de principe. Principele Bismarck sĕ'i fi rĕspunsŭ: „Vei avé celŭ puţinŭ o frumósă aducere aminte“.

Ne-amŭ prinde, că nicĭ prevĕdĕtorulŭ cancelarŭ alŭ Germaniei nu a credutŭ, că profeţia sa avea sĕ se'mplinéscă aşa de curêndŭ.

Multe lucrurĭ neaşteptate se ivescŭ aḑĭ în viéţa politică a statelorŭ marĭ şi micĭ, dér rĕmâne ca istoria sĕ constate, décă cea mai surprindĕtóre purtare nu au dovedit'o până acum ómenii politicĭ a nou înfiinţatei Bulgarie.

Incă nu s'a împlinitŭ anulŭ de când tótă lumea a fostŭ surprinsă prin revoluţiunea rumeliotă şi prin proclamarea uniunei Rumeliei orientale cu Bulgaria şi étă că acum, în mijloculŭ asigurărilorŭ de pace, în momentulŭ când la Gastein representanţii duorŭ marĭ puterĭ se sfătuescŭ în bună, armoniă, Bulgarii ne aducŭ la uimire cu unŭ nou actŭ revoluţionarŭ, în felulŭ sĕu şi mai neaşteptatŭ:

Prinţulŭ Alexandru alŭ Bulgariei, a fostŭ detronatŭ.

Caravelov şi Zancov şĭ-au datŭ mâna şi, folosindu-se de absenţa prinţului, care se dusese la Vidinŭ ca sĕ inspecteze trupele, au formatŭ în Sofia unŭ guvernŭ provisoriu, au proclamatŭ detronarea prinţului, care şi fŭ îndată arestatŭ, din ordinulŭ guvernului provisoriu, în momentulŭ când inspecta trupele din Vidinŭ.

Ce amară ironiă a sorţii!

Unŭ principe vitézŭ, care numai înainte cu câteva lunĭ în fruntea armatei bulgare a seceratŭ cea mai strălucită gloriă ca învingĕtorŭ în rĕsboiulŭ contra Serbiei, storcêndŭ admiraţiunea lumei prin purtarea sa înţeléptă şi eroică, este declaratŭ prisonierŭ de aceeaşĭ armată, căreia i-a căştigatŭ laurĭ de victoriă punêndu-şĭ de atâtea orĭ viéţa în periculŭ.

Nu ne venea sĕ credemŭ ochilorŭ, când amŭ cetitŭ telegramele ce ni s'au trimisŭ, că unŭ asemenea faptŭ s'a pututŭ sĕvêrşi, fără a se face cea mai mică resistenţă partidei revoluţionare. Dér fiindŭ confirmată din douĕ părţĭ acéstă scire, trebue sĕ'i dămŭ creḑĕmêntŭ, fără sĕ mai avemŭ nevoiă a asigura pe cetitorĭ despre estraordinara ei importanţă.

Acum e anulŭ, intrigirilorŭ englezescĭ le-a succesŭ a dejuca planurile secrete ale Rusiei, înscenândŭ cu concursulŭ prinţului Alexandru revoluţiunea rumeliotică. Aprópe unŭ anŭ de ḑile a trebuitŭ sĕ trécă până când lucrarea de subminare a Rusiei a ajunsŭ aşa departe, ca sĕ facă sĕ se întórcă fóia în Bulgaria pe córda politicei rusescĭ.

Prinţulŭ Alexandru de Battenberg s'a deslipitŭ de protectorulŭ sĕu dela Neva vrêndŭ sĕ fiă de sine stătătorŭ în acţiunile sale şi sĕ facă ca şi Bulgaria sĕ devină câtŭ mai independentă de înrîurinţa străină. Prinţulŭ Alexandru avea simţĕminte nobile pentru poporulŭ care l'a pusŭ în fruntea sa, dér în dorinţa sa de a servi causei naţionale bulgare, elŭ a trecutŭ cu vederea că poporulŭ bulgarŭ încă nu era maturŭ de posiţia ce avea sĕ-o ocupe în urma stăruinţelorŭ sale.

Faptulŭ celŭ mai nou ne dovedesce acésta. Unŭ poporŭ care se lasă a fi condusŭ de intrigele şi de banulŭ străinŭ, uitându-şĭ de cele mai sfinte datorii faţă cu cei ce se luptă pentru înaintarea şi gloria lui, nu póte fi politicesce maturŭ, şi este în viéţa popórelorŭ unŭ momentŭ psihologicŭ cu totulŭ straniu, ca unŭ poporŭ, pe care unŭ singurŭ omŭ a pututŭ sĕ-lŭ însufleţéscă în faţa duşmanului la fapte eroice, sĕ fiă în stare după unŭ scurtŭ timpŭ a tolera în linişte, ca agenţii unei puterĭ străine sĕ gonéscă pe acestŭ omŭ, pe domnitorulŭ ţĕrii, peste graniţă ca pe unŭ vagabondŭ.

Este atâtŭ de estraordinarŭ acestŭ casŭ, încâtŭ nu ne vine a crede, că conjuraţiunea făcută de Caravelov-Zancov sĕ nu provóce cea mai mare amărăciune în inimile ómenilorŭ de bine ai poporului bulgarŭ. Cu tóte acestea e posibilŭ ca lucrulŭ sĕ se petrécă fără vĕrsare de sânge, deórece Bulgarii nu suntŭ organisaţĭ, ér încâtŭ suntŭ organisaţĭ stau sub influinţa directă a agenţilorŭ rusescĭ.

Se póte însĕ că Rusia sĕ doréscă chiar ca sĕ se facă turburărĭ în Bulgaria şi sĕ le nutréscă, vrêndŭ a'şĭ pregăti prin acésta tĕrêmulŭ pentru multŭ dorita intervenţiune.

Pronunţândŭ cuvêntulŭ intervenţiune, amŭ arătatŭ tótă seriositatea momentului şi de sine urméză, că România, ca cea mai învecinată cu Bulgaria şi cu Rusia, sĕ fiă fórte de aprópe atinsă de acestŭ evenimentŭ.

Dér noi cei din Austro-Ungaria, óre sĕ n'avemŭ cause d'a ne îngriji? Cum stămŭ cu tripla alianţă? Ce mai putemŭ da pe „spontaneulŭ“ imboldŭ alŭ Rusiei d'a fi pentru pace, după cele petrecute erĭ şi alaltaerĭ în Bulgaria?

D-lŭ de Giers se preumblă în Franzensbad. E mai multŭ decâtŭ probabilŭ că elŭ va ḑice, că n'a sciutŭ nimicŭ de cele ce pregătéu Caralov şi Zancov. Aşa ḑicea şi Anglia, că ea nu scie nimicŭ, când cu proclamarea unirei bulgare. Rĕmâne acum numai sĕ vedemŭ, décă Rusia, fidelă tractatului din Berlinŭ, precum vrea sĕ trécă, va protesta şi în contra acestei lovitурĭ de statŭ. Aşa ar trebui sĕ facă, décă ar fi consecventă, căcĭ prinţulŭ Bulgariei a fostŭ alesŭ pe viéţă în puterea tractatului din Berlinŭ.

Se scie însĕ, că tocmai persóna prinţului Alexandru devenise nesuferită Rusiei şi aicĭ e punctulŭ de încurcătură, căcĭ vĕḑurămŭ că la Berlinŭ şi la Viena prinţulŭ Alexandru era privitŭ cu alţĭ ochĭ, şi nu scimŭ décă libertatea de acţiune a Rusiei, ce pare a se dovedi acum pe cale neoficială ruséscă în Bulgaria va fi pe placulŭ aliaţilorŭ dela Gastein.

Acésta nu ne vine a crede. Din contră ni se pare că Rusia, simţindu'şĭ preponderanţa momentană în faţa rivalităţilorŭ dintre Germania şi Francia, a aruncatŭ mănuşa, deocamdată prin conjuraţiunea din Sofia, celorŭ doi aliaţĭ şi acum îi va învita ca sĕ iscăléscă „acţiunea independentă“ a Rusiei in peninsula balcanică, şi principele Bismarck, pe câtŭ îlŭ cunóscemŭ, va iscăli décă ţine atâtŭ de multŭ la pace.

In casŭ contrarŭ putemŭ sĕ ne aşteptămŭ la marĭ evenimente, la unŭ rĕsboiŭ europénŭ din cele mai crâncene.

Prinţulŭ Battenberg însĕ din tóte se va alege cu frumósa „aducere aminte“ a unei glorióse domnii, care a trecutŭ ca unŭ visŭ.

Situaţiunea în Bulgaria

Din Sofia se scrie „Corespondenţei politice“:

Venirea lui Madjid paşa şi a lui Ambro efendi în adevĕrŭ a provocatŭ o mare mişcare în ambele părţĭ ale Balcanilorŭ. Tóte partidele protestéză contra orĭcărei atingerĭ a actualei forme de unire între Bulgaria şi Rumelia orientală.

Cele ce s'au respânditŭ până acum despre instrucţiunile delegaţilorŭ Turcĭ de locŭ nu potŭ sĕ destepte nisce speranţe favorabile. Pórta stăruesce pentru restabilirea vechiului statutŭ organicŭ şi a mersŭ atâtŭ de departe, în câtŭ guvernului bulgarŭ îi este cu neputinţă de a adera la punctulŭ de vedere alŭ Porţei.

Restabilirea vechilorŭ întocmirĭ în Rumelia Orientală ar da semnalulŭ la o rĕscólă generală care numai printr'o oştire turcéscă séu prin intervenţiunea armatei vre unei puterĭ străine ar putea fi năbuşită.

Prin urmare, guvernulŭ bulgarŭ se găsesce în faţa unei singure alternative, séu sĕ se reîntórcă la sistemulŭ de mai nainte în Rumelia Orientală, séu sĕ se supună unei invasiunĭ străine. In momentulŭ de faţă nu se póte spune ce hotărire va fi nevoitŭ a lua guvernulŭ bulgarŭ în faţa acestorŭ împrejurărĭ.

Raportulŭ

Comitetului Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ despre activitatea sa în decursulŭ anului 1885.

II.

In ceea-ce privesce administrarea averii Associaţiunii, amintimŭ că atâtŭ noua contabilitate, câtŭ şi regulamentulŭ pentru încassarea taxelorŭ s'a pusŭ pe deplinŭ în lucrare. Resultatulŭ, cu privire la cestŭ din urmă, a fostŭ în urmarea acestora ceva mai favorabilŭ ca în anii trecuţĭ.

Din raţiociniulŭ, ce se presentă pentru anulŭ administrativŭ 1885 resultă că: la venite, posiţiile budgetare: taxe dela membri, preliminate cu 1000 fl. au realisatŭ cu 2265 fl. mai multŭ; interesele după efecte publice, preliminate cu 1134 fl. au datŭ cu 237 fl 08 cr. mai multŭ; taxele de administraţiune, preliminate cu 121 fl. 28 cr. au datŭ cu 39 fl. 63 cr. mai multŭ; în fine s'au primitŭ anticipaţiunĭ replătite în suma de 115 fl. Pe de altă parte însĕ suma preliminată pentru prenumereţiune la „Transilvania“, cu 200 fl., a rĕmasŭ cu 159 fl. mai josŭ decâtŭ preliminarulŭ, şi la chirii în locŭ de 1946 fl. preliminaţĭ, s'au realisatŭ cu 408 fl. 98 cr. mai puţinŭ, din causă că mai multe localităţĭ, ce mai nainte erau închiriate, a trebuitŭ sĕ fiă deşertate şi derîmate în favorulŭ esecutării zidirii scolare.

În rubrica speselorŭ la posiţia a 8-a: Contribuţii şi spese diverse s'a trecutŭ cu 134 fl. 50 cr. preste suma preliminată cu 500 fl.; s'au spesatŭ însĕ mai puţinŭ la posiţia spese extraordinare cu 192 fl. 45 cr. la tipărirea fóiei „Transilvania“ cu 172 fl 76 cr., la dotaţia bibliotecii cu 41 fl., la stipendiile pentru realiştĭ cu 25 fl., la stipendiile pentru pedagóge cu 100 fl., la stipendiulŭ de facultate cu 75 fl., la stipendiulŭ pentru arte cu 25., preste totŭ déră mai puţinŭ cu 704 fl. 02 cr., din carĭ scăḑêndŭ cei 124 fl. 50 cr., cu care s'a trecutŭ suma preliminată, rĕmâne ca mai puţinŭ spesată suma de 579 fl 48 cr. La posiţiunile de spese însĕ s'a adausŭ o posiţiă nouă cu 1023 fl. 94 cr., contribuţiune ecuivalentă după averea Associaţiunii. În contra impunerii acestei sume s'a făcutŭ recursŭ la curtea supremă administrativă, şi prin decisiunea acestui forŭ s'a sistatŭ tótă procedura de până acuma, ordonându-se o nouă pertractare a întregei cause cu mĕsurarea ecuivalentului. Afacerea fiindŭ încă în curgere, nu permite a spune ceva positivŭ despre resultatŭ.

De altcum starea averii Associaţiunii a fostŭ conformŭ raţiociniului, la 31 Decemvrie 1885: 100,384 fl. 80 cr., adecă cu 4469 fl. 87 cr. mai multŭ, decâtŭ în anulŭ precedentŭ; ér a fundaţiunilorŭ 13,918 fl. 17 cr. astfelŭ că întréga avere administrată de comitetulŭ Associaţiunii a fostŭ 114,319 fl. 03 cr., mai multŭ ca în anulŭ precedentŭ cu 4744 fl. 14 cr.

Suma depositelorŭ s'a urcatŭ la acelaşĭ terminŭ la suma de 2543 fl. 27 cr.

Comisiunea însărcinată cu revisiunea raţiociniului, dupăcum arată raportulŭ acludatŭ la acestŭ raţiociniu, l'a aflatŭ esactŭ şi în conformitate cu registrele şi cu documentele justificative. Ér scontrările făcute, de asemenea au constatatŭ la cassa Associaţiunii tóte în bună ordine.

La cele expuse cu privire la raţiociniu adăugămŭ, că în anulŭ 1885 au întratŭ la cassa Associaţiunii 200 fl. din lăsămêntulŭ lui Alemanŭ Mitrea din Reşinarĭ şi 701 fl. 24 cr. din lăsămêntulŭ Anei Mureşianŭ din Sibiiu, pe de altă parte s'a făcutŭ dispositiune pentru asigurare pe calea legii a dreptului de servitute alŭ Associaţiunii la suma de 600 fl. pe anŭ din chiria casĕi, fosta proprietate a rĕposatului advocatŭ I. Romanŭ din Făgăraşŭ, pe basa actului de donaţiune pentru casŭ de mórte, făcutŭ de I. Romanŭ şi soţia sa. — Deasemenea s'a făcutŭ provocare la subcomitetulŭ despărţĕmêntului Cluşiu, pentru a trimite în administrarea comitetului Associaţiunii unele fondurĭ, ce se află în administraţia lui, carĭ însĕ, înfiinţate fiindŭ la adunările generale ale despărţĕmêntului conformŭ regulamentului despărţĕmintelorŭ trebue sĕ fie administrate la comitetulŭ centralŭ, ca făcêndŭ parte din averea Associaţiunii.

In legătură cu raţiociniulŭ pro 1885 presentămŭ proiectulŭ de budgetŭ pro 1887. Acesta arată la venite suma de 4640 fl. 94 cr., între carĭ sumele mai considerabile suntŭ 2500 fl. taxe dela membri şi 1520 fl. chirii dela casa din strada Morii Nr. 8, care fiindŭ renovată,

dă dela aceleaşĭ cuartire o sumă mai mare de chirii, decâtŭ în trecutŭ.

La spese suma totală, după reducerea, în înţelesulŭ dispositiunilorŭ adunărilorŭ generale anterióre, a stipendiilorŭ devenite vacante, precum şi prin reducerea posiţiunilorŭ la spese neprevĕdute, la spese pentru tipărirea »Transilvaniei« şi la dotaţiunea bibliotecei este de 3450 fl. Conformŭ §. 26 din statute, suntŭ a se capitalisa dela taxele de membri şi dela interesele fondului de reservă 20%; fiindŭ suma acelora proiectată pentru anulŭ 1887 cu 4369 fl. 80 cr., ar fi cuota de capitalisare 873 fl. 96 cr., prin urmare mai rĕmâne peste acésta încă unŭ restŭ de 316 fl. 98 cr., care asemenea ar fi a se capitalisa.

Membri ai Associaţiunii pro 1885 au fostŭ:

a) fundatorĭ 75;

b) ordinarĭ pe viéţă 99;

c) ordinarĭ cu taxe anuale 478.

Intre aceştia se află şi cei însemnaţĭ în lista alăturată ·/. ca insinuaţĭ dela adunarea generală din Gherla încóce până la finea anului 1885 şi dela 1 Ianuarie 1886 până la presenta adunare generală.

Aicĭ este locul sĕ observămŭ, că d-lu N. Quintescu, profesorŭ şi membru alŭ Academiei de sciinţe din Bucurescĭ, insinuat ca membru ordinarŭ pe viéţă la adunarea din Gherla, neprimindŭ dela In. ministerŭ reg. ung. de interne învoirea de a'lŭ numi membru alŭ Associaţiunei, nu este primitŭ între membrii acestei Associaţiunĭ.

Dintre membrii Associaţiunii au rĕposatŭ în decursulŭ anului 1885 şi până la adunarea generală presentă cei însemnaţĭ în lista alăturată ·//.

III.

Biblioteca Associaţiunii cu finea anului 1885 a constatŭ din 5730 tomurĭ, cu 110 tom. mai multŭ decâtŭ în anulŭ precedentŭ Acestŭ sporŭ se datoresce mai alesŭ donaţiunilorŭ făcute de Academia de sciinţe din Buda-Pesta, de Academia de sciinţe din Bucurescĭ, de reuniunea transilvană pentru cunóscerea ţĕrii, de societatea geografică română, de societatea geografică din Roma, de d. G. Meitani şi I. P. Reteganulŭ.

Dintre scrierile periodice au incurs gratuit: »Telegraful Românŭ«, „Gazeta Transilvaniei", »Luminătorulŭ«, „Biserica ortodoxă română", »Ortodoxulŭ«, »Fóia scolastică", „Economia naţională", „Familia", „Amiculŭ Familiei«, »Scóla practică", »Cărţile sătĕnului românŭ", „Predicătorulŭ românŭ«, ér „Literarisches Centralblatt" s'a procuratŭ din suma votată pentru bibliotecă.

Inventarulŭ bibliotecei s'a sporitŭ cu 395 exemplare din „Transilvania" pro 1885, şi a scăduţŭ cu 2 colecţiunĭ de câte unŭ esemplarŭ din organulŭ Associaţiunii dela începutulŭ apariţiunii sale, donate societăţii de lectură din seminarulŭ »Andreianŭ" din Sibiiu şi societăţii române de lectură din Timişóra.

IV.

„Transilvania", organulŭ »Associaţiunii«, a continuatŭ a se eda şi în anulŭ 1885 sub redacţia d-lui primŭ-secretarŭ alŭ »Associaţiunii«. Ea s'a tipăritŭ în 600 exemplare, din carĭ s'au trimisŭ:

Membrilorŭ fundatorĭ şi membrilorŭ ordinarĭ pe viéţă 201 exemplare;

la prenumĕranţĭ 33 exemplare;

la despărţĕminte 18 exemplare;

la bibliotecĭ scolare şi în schimbŭ 45 exemplare;

oficióse 8 exemplare.

Precum se vede din aceste date, dispositia adunării generale din Orăştiă, de a se trimite fóia membrilorŭ ordinarĭ cu taxe anuale numai prelângă o taxă de abonamentŭ cu 1 fl., a avutŭ de resultatŭ presentarea a numai 33 de prenumĕranţĭ cu suma de 41 fl. v. a.

V.

Activitatea despărţĕmintelorŭ Şimlĕu, Sibiiu, Braşovŭ, Cluşiu, Deşiu, Sebeşiu, Abrudŭ, Deva, Alba-Iulia M.-Oşorheiu, Reghinŭ, Turda, Blaşiu a decursŭ în regulă; mai alesŭ despărţĕmintele Şimlĕu, Sibii, Braşovŭ Reghinŭ au desvoltatŭ multŭ zelŭ pentru promovarea scopurilorŭ Associaţiunii.

VI.

Supunêndŭ raportulŭ acesta apreţiării onoratei adunărĭ generale, în legătură cu acluselе:

a) raţiociniu pro 1885;

b) budgetŭ proiectŭ pro 1887:

c) consemnarea membrilorŭ nou însinuaţĭ;

d) consemnarea celorŭ ajutoraţĭ prin stipendii;

e) consemnarea celorŭ reposaţĭ dintre membrii Associaţiunii,

Adunarea generală sĕ binevoiéscă:

1. a da comitetului absolutoriu pentru activitatea sa din anulŭ 1885;

2. a aproba bubgetulŭ propusŭ pentru anulŭ 1887;

3. a declara de membri pe cei însemnaţĭ în lista presentată, şi

4. a face amintirea obicĭnuită pentru membri rĕposaţĭ.

5. Totodată avêndŭ în vedere, că mandatulŭ comitetului, instituitŭ în adunarea generală din Braşovŭ, expiră cu finea anului 1886, comitetulŭ Vĕ mulţumesce pentru increderea pusă într'insulŭ şi Vĕ rógă a dispune alegerea noului comitetŭ pentru periodulŭ 1887—1890.

Din şedinţa comitetului „Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ« ţinută la Sibiiu în 30 Iulie n. 1886.

Iacobŭ Bologa m. p., v.-presidentŭ Dr. D. P. Barceanu m. p., secretarŭ.

SCIRILE ŢILEI.

Ţiarele din Bucurescĭ aducŭ scirea, că ministrulŭ de agricultură d-lŭ Stolojanu va visita în ţilele acestea esposiţiunea din Braşovŭ. „Românulŭ« e informatŭ că comitetulŭ esposiţiunei de aci pregătesce unŭ banchetŭ pentru ministrulŭ românŭ.

—x—

Deputaţiunea mocanilorŭ noştri, care a fostŭ în Bucurescĭ, a primitŭ promisiunea din partea d-lui ministru de finance Nacu, că se vorŭ lua mĕsurĭ ca sĕ nu fiă jignitĭ la trecerea oilorŭ prin graniţa română. Spĕrămŭ că promisiunea va fi îndeplinită.

—x—

Ni se scrie, că în 14 Augustŭ trecĕtorii pe podulŭ de peste Oltŭ alŭ Făgăraşului ţărescŭ lângă o feréstră a podului unde venia apa mai mare unŭ parapleu şi câteva vestminte femeescĭ. În vestminte s'a găsitŭ o scrisóre a unei fete germane adresată familiei sale din Făgăraşŭ, în care aducea la cunoscinţă, că sa aruncatŭ de pe feréstra podului în Oltŭ. După o oră respectiva fată s'a aflatŭ vie în casa unui economŭ din Galaţĭ din colo de Oltŭ, căruia fata i-a spusŭ, că aruncată fiindŭ la ţermure de undele Oltului, carele tocmai venea mare, şĭ-a luatŭ de sémă preferindŭ mai bine a trăi. Respectiva fată de 18—20 anĭ a unei familii de bunŭ nume din Făgăraşŭ în aceiaşĭ ţi într'o căruţă închisă a fostŭ dusă din casa economului din Galaţĭ în sînulŭ familiei sale din Făgăraşŭ. Causa acestei aventure a fostŭ, că n'au lăsat'o părinţii pe fată a se logodi cu alesulŭ inimei sale, silindu-o a se logodi cu unŭ altulŭ.

—x—

Auţimŭ că tinerii academicĭ românĭ din Braşovŭ vorŭ aranja o petrecere de jocŭ în folosulŭ săracilorŭ românĭ din Scheiu. Dorimŭ sĕ vedemŭ că publiculŭ nostru îmbrăţoşéză pe tinerii cândŭ caută sĕ realiseze o ideă salutară.

Starea sĕmânăturilorŭ.

Din ţinutulŭ Făgăraşului, 6 Augustŭ 1886.

Economia câmpului (agricultura) fiindŭ ramulŭ de căpeteniă, care preocupă ţilnicŭ mai multŭ şi populaţiunea acestui ţinutŭ, despre acésta voiu sĕ raportezŭ ceva publicului cetitorŭ alŭ preţuitei »Gazete« şi acésta cu atâtŭ mai multŭ, căcĭ vĕdŭ că în direcţiunea acésta prea puţinŭ se scrie din părţile acestea.

Rodulŭ semĕnăturilorŭ de tómnŭ — grâulŭ şi sĕcara—în ţinutulŭ nostru s'a seceratŭ, şi treeratulŭ lorŭ se urméză cu diligenţă. Resultatulŭ în cantitatea şi calitatea acestorŭ sĕmĕnăturĭ preste totŭ e îmbucurătorŭ. Dealurile de pe malulŭ dreptŭ alŭ Oltului, destulŭ de înalte ca sĕ pótă fi spălate de gunoiulŭ, care li se pune mai în totŭ anulŭ, în ĕstŭ anŭ au produsŭ grâu escelentŭ, curatŭ, numai bobulŭ lui, şi lipsitŭ de neghină, tăciune etc. Şesulŭ de pe malulŭ stângŭ alŭ Oltului, care formézā »Ţéra Oltului", sĕmĕnatŭ mai numai cu sĕcară, încă 'şĭ-a adusŭ rodulŭ sĕu, însĕ numai mediocru, deórece în ĕstŭ anŭ sĕcărei nu i-a prea umblatŭ bine. Oltenii ar face mai bine sĕ se mai lase de usulŭ vechiu sĕmĕnândŭ numai sĕcară în pămĕnturile lorŭ, şi sĕ cerce a sĕmĕna grâu mai multŭ şi după a mea părere nu vorŭ greşi. Clima şi pămĕntulŭ „Ţĕrei Oltului" nu diferă de aceea a »Ţĕrei Bârsei«, unde se cultivă grâulŭ celŭ mai frumosŭ.

Sĕmĕnăturile de primăvéră: cucuruzulŭ (porumbulŭ), orţulŭ, mălaiulŭ, cânepa, fasolea, varza (curechiulŭ), crumpenile (piciocile), ceapa, tutunulŭ etc. judecândŭ după cum se vĕdŭ pornite, promitŭ o ródă mulţămitóre. In specialŭ: cucuruzulŭ promite numai unŭ rodŭ mediocru în anulŭ acesta. Desele ploi urmate de vênturĭ recĭ au făcutŭ, că acolo, unde pămĕntulŭ a fostŭ plostinosŭ şi a ţinutŭ apă, cucuruzulŭ se fiă galbinŭ, nedesvoltatŭ şi fără rodŭ (nelegatŭ).

Apoi multele părae, desele surpăturĭ şi hâiturĭ ale agrilorŭ, provenite în urma ploilorŭ marĭ, încă au stricatŭ multŭ cucuruzului. Pe malulŭ stângŭ alŭ Oltului pe şesŭ i-a umblatŭ cucuruzului mai bine ca dincolo de Oltŭ pe dealurĭ, căcĭ pămĕntulŭ fiindŭ mai nĕsiposŭ a răbdatŭ ploilorŭ şi a resistatŭ timpului rece. Órzele şi mălaiulŭ suntŭ mai multŭ slabe. Cânepă e destulă în anulŭ acesta, a începutŭ sĕ se smulgă şi e tare frumósă. Fasolea, curechiulŭ şi crumpenile încă promitŭ destulŭ. Ceapa care se cultivă în mare mĕsură pe hotarulŭ şi în grădinile Făgăraşului a începutŭ sĕ se strice. Din causa ploilorŭ locurĭ întregĭ cu ceapă sĕ putrezescŭ, aşa că până la cócere numai rĕmâne nicĭ a treia parte din ceapa plantată în primăvéră. Tutunulŭ, care se mai cultivă fórte puţinŭ numai pe hotarulŭ Făgăraşului, câtŭ e, e frumuşelŭ. Cu timpulŭ nu se mai plantéză nicĭ la Făgăraşŭ tutunulŭ din causa contribuţiunei marĭ şi a pedepselorŭ venite pe capulŭ cultivătorilorŭ în urma strictei controle ce li se facŭ din partea celorŭ dela finanţe şi din causă că tómna nu li sĕ plătesce destulŭ la băgarea tutunului în magazinŭ.

Nutreţŭ pentru vite îşĭ adună agricultorulŭ în anulŭ acesta mai multŭ ca în anulŭ trecutŭ. Erburile au fostŭ bune numai câtŭ icĭ colea au fostŭ înecate de apă; mai alesŭ Oltulŭ a făcutŭ pagubĭ mai însemnate. Otăvile în urma ploilorŭ trecute asemenea promitŭ multŭ. Póme: pere, mere, prune etc. nu suntŭ. Viţa de vie s'a îndreptatŭ în urma zăpeţei ce a căţutŭ pe ea în ţiua de sf. Gheorghe astă primăvéră. Cultivătorii viei spunŭ, că strugurĭ suntŭ destui, numai de ar fi o tómnă bună ca sĕ se cócă. Ghinda pe stejarii pădurilorŭ lipsesce în anulŭ acesta. Causa e totŭ zăpada din primăvéră. De grindină ne-a feritŭ Dumneţeu până acum.

Bucatele suntŭ ieftine, vitele asemenea nu se mai scumpescŭ, dările grele însĕ suntŭ aceleaşĭ pe capulŭ economului. Numai de le-ar putea birui.

Convocare. Adunarea generală a *„Reuniunei Femeilorŭ Române Selăgiene,"* sĕ convocă *pre 30 Augustŭ* st. n. în comuna *T. Santĕu* (T. Szántó).

FOILETONU.

Cele trei mărgăritare din începutulŭ renascerei italiane.

(Studiu archeologicŭ de *Severŭ Mureşianu*).

(Urmare.)

Şi în adevĕrŭ, arta nu cunósce din tóte timpurile pĕnă acum unŭ opŭ mai perfectŭ esecutatŭ în bronzŭ ca acesta. Michel Angelo contemplândŭ astă uşă sĕ fi ţisŭ că ea ar merita sĕ fiă şi uşa paradisului. Şi de atuncĭ aceste vorbe cumpĕnitóre ale marelui geniu nu s'au mai uitatŭ şi astă uşă pórtă şi aţĭ numele de „uşea paradisului.

La uşa nordică a începutŭ Ghiberti enararea sa din josŭ în susŭ, la uşea ostică o începe însĕ deasupra şi anume cu crearea celorŭ dintêiu ómenĭ. In astă istoriă reliefulŭ represintă patru momente; crearea lui Adamŭ, crearea Evei, seducerea ei de şérpe, şi alungarea ei din paradisŭ. Dinainte, îndată în partea stângă a reliefului, Dumneţeu plecatŭ spre Adamŭ îi prinde mâna stângă demandându-i sĕ se scóle, pre când cu drépta îlŭ binecuvêntă. Adamŭ e descrisŭ în momentulŭ când elŭ, confusŭ de somnŭ, voiesce a urma mandatului Creatorului sĕu. In mijlocŭ este minunata scenă când Dumneţeu crează pre Eva, carea e purtată de o cétă de ângerĭ. Adamŭ dórme întinsŭ la picioréle lorŭ. Aci statura figurelorŭ nude este sveltă, graţia formelorŭ stă pre treapta cea mai înaltă a perfecţiunei. Creatorulŭ la acestŭ actŭ solemnelŭ apare în adevĕrata sa maiestate divină. Indĕrĕtŭ în stânga, stau în prescurtare perspectivică Eva, carea îmbie lui Adamŭ mĕrulŭ, ér între ei se află arborele, pre lângă care este încolăcitŭ şérpele. Alŭ patrulea momentŭ din astă istoriă este alungarea din paradisŭ. Ghiberti descrie scena acésta fórte emoţionatŭ. Eva şi indĕrĕptulŭ ei Adamŭ suntŭ deja eşiţĭ din paradisŭ, ruşinaţĭ lamentéză către Dumneţeu, pre când ângerulŭ care i-a alungatŭ îi totŭ urmăresce. Deasupra Creatorulŭ încungiuratŭ de o cétă de ângerĭ îi privesce condamnatorŭ.

Pre aripa drépta a uşei este descrisŭ Adamŭ, care cu doi boi trăgêndŭ încordatŭ la plugŭ, ară pămĕntulŭ. Aci se vede munca amară pentru câştigarea celorŭ de rêndulŭ traiului, o adevĕrată copiă de pe natură. Ceva mai în susŭ Abelŭ ca păstorŭ; mai indĕrĕptŭ Adamŭ în cerculŭ familiei sale; de aci în drépta Cainŭ şi Abelŭ, carĭ sacrifică lui Dumneţeu. Mai în josŭ e Cainŭ, care în crudelulŭ avêntŭ de a da ultima lovitură de mórte lui Abelŭ, ce e căţutŭ la pămĕntŭ, e descrisŭ cu mare vivacitate. Ultimulŭ momentŭ din astă istoriă este când Cainŭ mustratŭ de fapta comisă, plecândŭ în lumea largă pare fără consciinţă a rĕspunde Creatorului: Au dóră eu sunt păzitorulŭ fratelui meu?

In alŭ treilea reliefŭ se istorisesce cum Noe după diluviu eşindŭ din arcă se află în cerculŭ familiei sale de tóte părţile încungiuratŭ de animale, făcute cu cea mai mare fidelitate naturală. De-a-drépta cum elŭ sacrifică lui Dumneţeu în semnŭ de mulţămită că l'a mântuitŭ; de-a-stânga în somnulŭ beţiei întinsŭ pre pămĕntŭ, fórte caracteristicŭ descrisŭ în acelŭ stadiu.

In alŭ patrulea reliefŭ descrie cum cei trei ângerĭ aparŭ înaintea lui Abrahamŭ, o figură bĕtrână plină de demnitate, cărora cu pietate li se închină. In fundŭ se vede Sara eşindŭ din cortŭ. De-a-drépta şedŭ doi servitorĭ la pólele unui dealŭ în o posiţiune fórte graţióşă confundaţĭ în convorbire; înaintea lorŭ pasce unŭ asinŭ perspectivice fórte prescurtatŭ. O încântătóre scenă idilică. Deasupra pre dealŭ se vede cum Abrahamŭ voiesce a sacrifica pre fiulŭ sĕu Isaacŭ şi cum elŭ este opritŭ de unŭ ângerŭ în vehementa-i mişcare. Aci se póte vedé marea deosebire în modalitatea descrierei acestei scene după unŭ intervalŭ de preste 30 de anĭ.

Alŭ 5-lea reliefŭ representă scene din viéţa lui Isaacŭ, Esau şi Iacobŭ. Inainte în stânga e o grupă de patru femei ale cărorŭ vestminte au unŭ cursŭ minunatŭ de frumosŭ. Indĕrĕtŭ sub unŭ ornamentŭ architectonicŭ ce represintă nesce întocmirĭ în renaissance se vede Rabeca, carea e pre patulŭ de nascere. In partea dreaptă deasupra e Dumneţeu, carele spune Rabecei că

La acésta adunare suntŭ invitaţĭ toţĭ membrii Reuniunei şi toţĭ carĭ sĕ intereséḑă de prosperarea causei aceleia.

Şimleu, la 19 Augustŭ 1886.

Pentru preşidiu: *A. Cosma.* secretariŭ

Internatŭ de fete în Braşovŭ.

Pentru de a face posibilŭ, ca şi acei părinţĭ, carĭ nu potŭ spesa multŭ, sĕ şĭ pótă cresce ficele lorŭ la oraşŭ; éră de altă parte pentru de a da o educaţiune mai reală în ceea ce privesce cunoscinţele necesare ale unei bune economii de casă, a pusŭ reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ la cale înfiinţarea unui internatŭ, care stăndŭ sub inmediata conducere a comitetului, va deprinde pe elevele interne în următórele lucrurĭ, şi adecă în:

a) Pregătirĭ de totŭ felulŭ de mâncărĭ;

b) Spălatulŭ, călcatulŭ şi cârpitulŭ de totŭ felulŭ de albiturĭ;

c) Cusutulŭ cu maşina la albiturĭ şi la vestminte.

d) mai multe ramurĭ de industriă de casă, precum: ţesutulŭ de pânză, de pănură, postavŭ, covórĕ şi alte lucrurĭ pentru trebuinţele casei etc., aplicându-se la aceste aparatele mechanice mai nouĕ şi mai moderne;

e) Cultura de legumĭ;

f) Precepte higienice;*)

In acestŭ internatŭ se primescŭ atâtŭ fetiţe de cuprinse în punctulŭ ee susŭ, câtŭ şi de acele, carĭ pe acele, carĭ se ocupă esclusivŭ numai de învĕţarea celorŭ lângă acéstă instrucţiune, voescŭ sĕ continue studiele la vre o scóla din locŭ.

Pentru instruirea celorŭ cuprinse în tóte punctele dela a) până la f), precum şi pentru întréga alimentare şi îngrijire se plătesce 10 fl. de elevă pe lună.

Internatulŭ funcţionéză dela 25 Augustŭ s. v. a. c.

Părinţii, carĭ reflectéză la acestŭ internatŭ suntŭ rugaţĭ a se însinua la subscrisa presidentă câtŭ mai în grabă, din causă că cele mai multe locurĭ suntŭ deja ocupate.

Braşovŭ, 20 Iulie 1886.

Maria Secăreanu m. p. presidenta Reuniunei. *Dr. Nicolau Popŭ,* actuarulŭ Reuniunei.

Ultime scirĭ.

Londra, 20 Augustŭ. Camera comunelorŭ. Sir. Y. Fergusson desminte scirea ce spune că Ruşii ocupă portulŭ Lazareff. In discuţiunea rĕspunsului la adresa tronului D. O'Comor şi Sir W. Harcourt combatŭ politica guvernului privitóre la Irlanda.

Roma, 20 Augustŭ. „Monitorulŭ Romei" asigură din nou că Papa se bucură de o perfectă sănĕtate.

Roma, 20 Augustŭ. Unŭ incendiu a isbucnitŭ în arsenalulŭ dela Castellamare, lângă Neapole, care a distrusŭ partea dinainte a bastimentului în construcţiune, „Umberto Primo." Pagubile suntŭ evaluate la 800,000 francĭ.

Triest, 20 Augustŭ. In timpulŭ ḑilei au fostŭ 17 casurĭ dintre carĭ 3 decese.

Londra, 20 Augustŭ. Camera Lorḑilorŭ a votatŭ rĕspunsulŭ la discursulŭ tronului. Apoi s'a amânatŭ pentru 30 Augustŭ. In discursulŭ ce a prenunţatŭ Lordulŭ Salisbury relativŭ la cestiunea de orientŭ, primulŭ ministru a ḑisŭ că guvernulŭ va urma politica tradiţională a Angliei, care consistă în manţinerea integrităţii otomane, silindu-se în acelaşĭ timpŭ sĕ asigure buna stare şi progresulŭ populaţiunilorŭ orientale. Lordulŭ Salisbury speră că puterile vorŭ fi de acordŭ cu Anglia pentru manţinerea păcii.

*) Scopulŭ mai detaliatŭ se póte vedé în »Scóla şi Familia« Nr. 7.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CÓNSTANTINOPOLŬ, 22 Augustŭ séra. — **Din Sofia sosesce scirea, că ministru-preşedinte bulgarŭ Caraveloff unindu-se cu capulŭ opositiunei Zankoff au formatŭ unŭ guvernŭ provisoriu. Prinţulŭ bulgarŭ Alexandru, care se afla în Vidinŭ ca sĕ inspecteze trupele, a fostŭ făcutŭ prisonierŭ proclamându-se detronarea lui.**

BUCURESCĬ, 22 Augustŭ séra. — **Oficiósa »Voinţa Naţională« confirmă scirea de mai susŭ şi adaugă că prinţulŭ Bulgariei va fi adusŭ dela Vidinŭ cu corabia la Turnu-Severinŭ.**

SOFIA, 22 Augustŭ. — Guvernulŭ provisoriu bulgarŭ a datŭ *o proclamaţiune către poporulŭ bulgarŭ,* în care accentuéză meritele ce şi le-a câştigatŭ prinţulŭ Alexandru pentru naţiune şi mulţămirea ce i-o datoresce acésta, dér ḑice că n'a mai pututŭ fi toleratŭ prinţulŭ în fruntea ţĕrii, fiindŭ că purta o politică contrară intereselorŭ slavonismului şi puterei protectóre Rusia, căreia Bulgaria îi datoresce esistenţa sa ca statŭ autonomŭ.

(Aflămŭ că sêrmele telegrafice suntŭ tóte ocupate de depeşele oficiale cifrate dintre guverne.)

DIVERSE.

Necrologŭ. — Gregoriu Andrăşanŭ, parochŭ gr. cat. în Grebenişulŭ de Câmpiă şi Anica Pantea, ca părinţĭ; Iuliu, Octavianŭ, Valeriu, Cornelia, Lucreţia şi Emilŭ ca fraţĭ şi surorĭ; în numele lorŭ şi a celorlalţĭ consângenĭ, cu profundă durere aducŭ la cunoscinţă că neuitatulŭ lorŭ fiu şi respective frate: *Eugenŭ Andrăşanŭ* stud. de a IV cl. gimn. după unŭ morbŭ îndelungatŭ, în 18 a l. c. la 6 óre diminéţa şi-a datŭ nobilulŭ sufletŭ în mânile Creatorului.

Tênĕrulŭ răpitŭ pământului şi datŭ cerului abia numĕra 16 anĭ, distingêndu-se prin talentŭ, diligintă şi purtare. — Eternă fiă amintirea lui!

O poveste veche. — »Adevĕrulŭ« reamintesce următórea poveste: Unŭ ţĕranŭ care nu mai vĕḑuse în viéţa lui pe regele, şi care dorea cu orĭ şi ce preţŭ sĕ-lŭ vadă auḑi într'una din ḑile că regele va eşi la vênatŭ. Ţĕranulŭ se duse în pădurea unde era sĕ se facă vênătórea; acolo se aşeḑă rĕḑimatŭ pe cotulŭ sĕu pe iarbă sub umbra unui copacŭ, aşteptăndŭ că dór va trece regele p'acolo. Regele care sĕ rătăcise prin pădure de ceilalţĭ vênĕtorĭ, după mai multe sucitur tăcute prin pădure dă peste ţĕranŭ, şi cum îlŭ vede de curiositate îlŭ întrébă că ce aştéptă acolo. Ţĕranulŭ îĭ rĕspunde c'a auḑitŭ că regele sĕ află la vênătóre şi că doresce sĕ-lŭ vadă, că nu l'a vĕḑutŭ de când este elŭ. Regele vĕḑêndŭ dorinţa lui şi ca sĕ facă o glumă vênătorilorŭ şi celorlalte persóne ce-lŭ însoţise la vênătóre, ii ḑise: décă doresci sĕ veḑi pe regele încalecă pe calŭ lângă mine şi sĕ mergemŭ. Dér cum am sĕ-lŭ cunoscŭ? Ca sĕ-lŭ cunoscĭ sĕ observĭ unŭ lucru, noi acum o sĕ ajungemŭ într'unŭ locŭ unde ve fi adunată lume multă şi o sĕ veḑi pe tótă lumea cu pălăriele în mână, ér celŭ care va fi cu pălăria în capŭ acela e regele. Şi cum mergeau prin pădure călare amêndoi, dau de o poiană unde toţĭ vênătorii şi escorta se adunase, aşteptăndŭ pe rege. Indată ce-lŭ vĕḑură se sculară în picióre salutăndŭ şi descoperindŭ capetele cu toţii, regele riḑêndŭ se întórce către ţĕranŭ şi-lŭ întrébă: Ei! acum spune-mĭ ai cunoscutŭ pe regele. Ţĕranulŭ miratŭ îi rĕspunde, nu sciu care din noi doi va fi, căcĭ şi eu şi tu adică amêndoi suntemŭ cu pălăriile în capŭ.

O pâne seculară. — Archivarulŭ comitatului Maramurĕşŭ a găsitŭ între actele vechĭ unŭ pachetŭ cu următórea inscripţiune: „Qualitas panis Marmatici în penuria anno Domini 1786«. (Calitatea pânei dela Maramurĕşŭ în fómetea anului 1786). Acésta pâne e făcută numai în mică parte de făină de ovĕsŭ, cea mai mare parte se compune din cóje de arborĭ măcinată. Unŭ biletŭ alăturatŭ spune, că comitatulŭ a decisŭ a se conserva acéstă pâne ca o curiositate şi ca sĕ serve de esemplu şi de mângăere strănepoţilorŭ în timpurĭ grele, de rĕstriste.

La tribunalŭ. — Judecătorulŭ: »D-ta eştĭ născutŭ aci, de 40 anĭ, ne'nsuratŭ şi advocatŭ.« — Advocatulŭ: „Da, aşa este." — Judecătorulŭ: „Deórece, domnule Doctorŭ, d-ta eştĭ chematŭ aci ca martorŭ, te-aşĭ ruga că pentru timpulŭ câtŭ ţi se va lua interogatoriulŭ sĕ-ţĭ uiţĭ meseria şi sĕ ne spui numai curatulŭ adevĕrŭ."

O învoială. — A: „Ei, cum stă lucrulŭ cu procesulŭ d-tale? Mĭ spuneai că unŭ mişelŭ te-a înşelatŭ cu 10,000 fl.« — B: „Da, însĕ amŭ căḑutŭ la învoială. Mĭ-a luatŭ fata de nevastă.«

Bibliografiă.

„Fóia bisericéscă", organŭ pentru cultura religióşă a clerului şi a poporului; apare în Blaşiu la 10 şi 25 s. n. a fiăcărei lunĭ şi costă 3 fl. pe anŭ. Redactorŭ resp. Dr. Alesandru V. Grama. — Nr. 15 dela 10 Augustŭ are următorulŭ sumariu: Sânta Unire şi cultura română; Către fraţii mei preoţĭ; Sântulŭ Petru în Roma (urmare); Unŭ ortodocsŭ despre biserica catolică şi cea ortodocsă; Sentinţe plastice.

„Amiculŭ familiei", ḑiarŭ beletristicŭ-literarŭ, cu ilustraţiunĭ. Anulŭ X. Apare în Gherla de douĕ orĭ pe lună şi costă 4 fl pe anŭ, séu 10 francĭ pentru România. Redactor, proprietarŭ şi editor: N. F. Negruţŭ.— Nr. 15 dela 1 Augustŭ conţine: Salutare vremĭ trecute (poesiă) — V. B. Muntenescu; Babeta, romanŭ (urmare) — Theocharŭ Alexi; Fântâna dorului (novelă din poporŭ) — Georgiu Simu; Universitatea din Cotnarŭ şi alalte şcóle rom. din secl. XV—XVIII (urmare) — Dr. Gregoriu Silaşi; Casa de sub colină (istoriă din Carpaţĭ) — Lucreţia Frentiu. Diverse.

„Cărţile Sătĕnului Românŭ", revistă lunară poporală, apare în Blaşiu odată pe lună şi costă 1 fl. 20 cr. pe anŭ. Redactorŭ: I. P. Reteganulŭ. Cartea VIII dela 1 Augustŭ conţine: Trei uriaşĭ (Petru Maiorŭ); Ursitulŭ (poesiă) — G. Simu; Omulŭ de omeniă nu piere; Doină poporală — S. Dariu; Fiă blăstĕmatŭ — Tr. H. Popŭ; Trecŭ peste min' gândurile — Simu; Diverse; lonŭ (baladă) — Dobre Stefănescu.

„Familia", ḑiarŭ beletristicŭ literarŭ. Anulŭ XXII. Apare la Oradea mare în tótă Dumineca şi costă 10 fl. pe anŭ, 2 fl. 70 cr. pe ¼ anŭ; pentru România 25 lei pe anŭ. — Nr. 31 dela 1 Augustŭ conţine: Marseileza (poesiă) — N. A. Bogdanŭ; Pe câmpulŭ de onóre (Actulŭ II) — N. A. Bogdanŭ; Féta Popii (romanŭ); Cântece poporale — B. V. Gheorghianŭ; Adunarea gen. din Şiomcuta mare a societăţii pentru fond. de teatru. (Discursulŭ de deschidere) — I. Vulcanŭ; Raportulŭ comitetului; Literatură şi arte; Teatru şi Musică; Diverse.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Iacobŭ, alŭ 2-lea fiu, este menitŭ sĕ fiă mai pre susŭ de Esau. Dinainte e slabulŭ bĕtrânŭ, care sfătuesce pre Esau sĕ mérgă la vênatŭ şi din ce va prinde sĕ-i facă de mâncare, căcĭ fiindŭ bĕtrânŭ voiesce sĕ-i dea ultima binecuvêntare. Graţiósa figură juvenilă a lui Esau este fórte frumosŭ descrisă. Indĕrĕtŭ în drépta Rabeca sfătuesce pe Iacobŭ astuta apucătură. Inainte Iacobŭ se binecuvêntă de Isaacŭ, ér lângă ei mama asistă la acestŭ actŭ tradiţionalŭ. Ordinarea acestei istorii este atâtŭ de curată şi armoniósă, figurile suntŭ atâtŭ de vivace şi naturalĭ, prescurtările perspectivice suntŭ atâtŭ de acurate, încâtŭ totulŭ apare ca unŭ adevĕratŭ tablou.

Ultimele cincĭ reliefurĭ dela uşea paradisului posedŭ o plenitudine în figurĭ cu multŭ mai avută ca celorŭ dintêiu, ér perspectiva se desvóltă în cea mai mare frumseţă. Aşa în alŭ 6-lea reliefŭ se descriu scene de pre timpulŭ lui Faraonŭ. Indĕrĕtŭ în drépta se vede între nesce dealurĭ cum fraţii lui Iosif îlŭ vêndŭ la nesce neguţătorĭ şi cum unulŭ din ei primesce cei 20 de arginţĭ. O mare sală rotundă şi deschisă ornéză cea mai mare parte din reliefŭ. Aci circulă o viéţă activă, ómenĭ carĭ mĕsură, ómenĭ carĭ încarcă, ómenĭ carĭ ducŭ bucate. Inainte în drépta Egiptenii, în stânga fraţii lui Iosifŭ, carĭ facŭ gesticulaţiunĭ desperate aflându se cupa de argintŭ în saculŭ micuţului Beniaminŭ. Indĕrĕtŭ în stânga Iosifŭ se face cunoscutŭ fraţilorŭ lui. Unŭ frate îlŭ cuprinde şi'lŭ sărută, altulŭ se închină la picióreel lui, ér ceilalţĭ parŭ amuţiţĭ de astă surprindere. La acestŭ reliefŭ Ghiberti îşĭ desvoltă talentulŭ sĕu în modulŭ celŭ mai minunatŭ, dovédă atitudinea liniştită a mai marilorŭ egiptenĭ privindŭ cupa de argintŭ, scena desperată a fraţilorŭ lui Iosifŭ, frumseţa în figurĭ şi vestminte, cum şi dificila ornamentare architectvnică.

In alŭ 7-lea reliefŭ se descrie darea legilorŭ pe muntele Sinai. Poporulŭ alesŭ, la pólele muntelui adunatŭ, este fórte spăriatŭ de fulgerele şi tunetele carĭ alérgă deasupra capetelorŭ lorŭ. Copii cércă a se ascunde în vestmintele mamelorŭ lorŭ, alţii înspăimêntaţĭ se dau în laturĭ, îşĭ astupă feţele, mulţĭ privindŭ spre cerŭ cu mânile rădicate imploră pe Creatorulŭ. O mare grupă constătătóre mai multŭ din femei cu multă resignaţiune aştéptă cuvintele lui Dumneḑeu. Pre vêrfulŭ muntelui se vede cum Moise primesce dela Dumneḑeu, care e încunjuratŭ de ângerĭ, tablele legii. In stânga se observă corturile lorŭ.

Alŭ 8-lea câmpŭ representă trecerea Israiliţilorŭ peste rîulŭ Iordanŭ şi căderea zidurilorŭ Ierichonului. Preoţii ducêndŭ sicriulŭ legei stau în mijloculŭ Iordanului aşteptăndŭ mandatulŭ lui Iosua, care îndĕrĕtulŭ lorŭ pe carulŭ sĕu de rĕsboiu ordinéză trecerea. In stânga ostaşii mestecaţĭ cu femei suntŭ încă în mersŭ; înaintea lorŭ nisce figurĭ liniştite şi maiestóse împliniseră deja mandatulŭ. In mijlocŭ e albia Iordanului uscată. De-adrépta bărbaţĭ şi femei, carĭ ducŭ bolovanĭ păşescŭ spre ţĕrmure unde îi aştéptă cei carĭ au trecutŭ deja. Aci figurele au acea graţiă şi frumseţă ca şi în celelalte reliefurĭ. Indĕrĕtulŭ acestora se vĕḑŭ cele 12 corturĭ ale celorŭ 12 seminţii. In partea de deasupra a reliefului se vede cetatea şi ḑidurile Ierichonului, în jurulŭ cărora se învêrtescŭ cetele de Evrei cântăndŭ în frunte cu trâmbiţaşii şi cu sicriulŭ legii. Aceste figurĭ suntŭ în bas-relief în proporţiune mai micĭ, de o fiinţă şi frumseţă admirabilă.

In alŭ 9-lea reliefŭ se descrie lupta contra Filistenilorŭ. In mijlocŭ Davidŭ taiă capulŭ lui Goliat, care e căḑutŭ la pământŭ. In drépta Filistenii spăriaţĭ de căderea lui Goliatŭ o apucă la fugă. In stânga însĕ suntŭ soldaţii israeliţĭ, carĭ sub conducerea lui Saulŭ ce stă în mare pe carulŭ de rĕsboiu urmărescŭ pe Filistenĭ. Acum se încinge o luptă înfiorătóre între ei. Caii cu carĕle de rĕsboiu alérgă spre şirurile disordinate ale Filistenilorŭ. Unŭ Filisténŭ e căḑutŭ, altulŭ cade, alŭ treilea voiesce sĕ dée ultima străpunsĕtură ca apoi sĕ o apuce la fugă. Descrierea măcelului este oribilă, dér totuşĭ fórte naturală. Peisagiulŭ şi cu cetatea de deasupra suntŭ în o dispositiune fórte armonică. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 19 Augustŭ st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	109.50	Bonurĭ croato-slavone	105.25
Rentă de hârtiă 5%	97.70	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.25
Împrumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.60	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.70	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	127.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50	Renta de hârtiă austriacă	85.65
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 —	Renta de arg. austr.	86 55
Bonurĭ rurale ungare	105.70	Renta de aurŭ austr.	121 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.60	Losurile din 1860	141 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105 60	Acţiunile băncei austro-ungare	869 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.60	Act. băncei de creditŭ ung.	291.50
Bonurĭ rurale transilvane	106 —	Act. băncei de creditŭ austr.	282.60
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.92
		Napoleon-d'orĭ	9.99
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	126.—

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 8 Augustŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	94—	95—
Renta rom. amort. (5%)	98—	98½
» convert. (6%)	88½	89—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	34—
Credit fonc. rural (7%)	103½	104—
» „ „ (5%)	87½	88—
» » urban (7%)	100½	101—
» » » (6%)	91½	92—
» » » (5%)	82¾	83½
Banca naţională a României 500 Lei	1030	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.	275	278
» » » Naţională	218	220
Aurŭ contra bilete de bancă	13.½	14.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 20 Augustŭ st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.72	Vênd.	8.73
Argint românesc	»	8.65	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9 99
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	121.½	»	122.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 2562
1886.

Publicaţiune.

Fiindŭ completŭ gata prescrierile dărei pentru anulŭ 1886, sĕ provócă, în sensulŭ §-lui 36 alŭ articolului de lege 44 din anulŭ 1883, toţĭ dajdierii, ca, spre scopulŭ prescrierei dărei lorŭ pentru anulŭ 1886, sĕ se presenteze cu libelele lorŭ de dare la oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare **celŭ multŭ până în 15 Novembre a. c.** pedepsindu-se la casŭ contrarŭ aceia, carĭ nu îşĭ vorŭ puté scusa imposibilitatea ca sĕ se presenteze, cu o pedépsă de ordine dela 1—5 fl. v. a.

Braşovŭ, 10 Augustŭ 1886.

Oficiu orăşenescŭ de dare.

Nr. 9510
1886.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului vacantŭ de cancelistŭ la capitanatulŭ orăşenescŭ din locŭ, împreunatŭ anualmente cu salarŭ de 450 fl şi 100 fl. banĭ de quartirŭ, se escrie prin acésta concursŭ.

Doritorii pentru acestŭ postŭ au sĕ-şĭ documenteze cunoscinţele şcolare, cunoscinţele celorŭ 3 limbĭ ale patriei, desteritatea în resortulŭ de scrisŭ şi aceea, că nu au trecutŭ peste etatea de 40 de anĭ. Petiţiunile astfelŭ instruate suntŭ a se aşterne subscrisului magistratŭ până în 31 Augustŭ a. c. după prândŭ la 5 óre.

Braşovŭ, 14 Augustŭ 1886. **Magistratulŭ orăşenesaŭ.**

Nr. 1581
1876.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ sistemisatŭ la scóla elementară comunală, cu limba de propunere română, din Măgura, pe lângă unŭ salarŭ anualŭ de 300 fl. v. a. şi afară de aceea pentru cuartirŭ şi grădină 100 fl. v. a. — se escrie prin acésta concursŭ. Provocŭ pe toţĭ aceia, carĭ ar dori sĕ ocupe acestŭ postŭ, ca până la 10 Septemvre 1886 sĕ-şĭ trimită la mine concursele lorŭ prin respectivulŭ inspectorŭ comitatensŭ de scóle, fiindŭ scrise cu mâna propriă în limba română şi maghiara şi provĕdute cu timbru de 50 cr. Afară de aceea concursele au sĕ fiă provĕdute cu testimoniu de preparandiă, documentŭ despre posederea limbei maghiare, precum şi despre ocupaţiunea de până acuma, şi în fine atestatŭ medicalŭ şi de moralitate.

Bistriţa, 17 Augustŭ 1886.

Iuliu Havas m. p.
inspectorŭ regescŭ de scóle.

1—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-niĭ abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ţiarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

CANCELARIA NEGRUŢIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULŬ 1886 LA:

„Amiculŭ Familiei." Ţiarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ. Va eşi în 1-a şi a 15-a ţi a lunei în numerĭ câte 2—3 cóle; şi va publica poesii, romanurĭ, novele, schiţe, piese teatrale, studii sociale, asticolĭ scientificĭ, amĕnunte de instrucţiune şi distracţiune ş. a. Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România 10 francĭ plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postale.

„Preotulŭ Românŭ." Ţiarŭ bisericescŭ, scolasticŭ şi literarŭ. Va eşi în broşurĭ lunare câte 2¾—3¼ cóle; şi va publica articulĭ din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestea de predicĭ pe Duminecĭ, sĕrbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, mai departe studii pedagogice-didactice şi scientifice-literare. Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România 10 francĭ plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postale.

Abonanţii primesc unele premii de valóre şi-şĭ potŭ procura cu preţurĭ fórte reduse tóte opurile din ediţia nóstră.

Colectanţii primescŭ gratis alŭ patrulea exemplarŭ.

Totŭ acolo au apărutŭ şi sĕ află de vêndare:

Biblioteca „Săteanului Românŭ." Cartea I. II., III., IV. cuprindŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl.; câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în sălele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicoară, prof. gimn. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţ. 15 cr.

Colectă de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemie, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filologice şi istorice maghiare privitóre la Românĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Şincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere, învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. Broşura I., II., III. Preţulŭ broşurii I., II. câte 40 cr.; broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. G. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese şi adnotate de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60. cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Branda séu nunta fatală. Schiţe din emigrarea lui Dragoş. Novelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Herman şi Dorotea, după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morar. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele poporale de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Şuluţiu. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunii, după Ernest Legouvé, membru alŭ academiei francese. Preţulŭ 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebrale, urmate de iertăciunĭ, epitafii ş. a. Preţulŭ 50 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu Cloşca cu puiĭ eĭ de aurŭ. Studiu archiologicŭ, de Dionisiu O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învăţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), alŭ învĕţătorilorŭ şi alŭ altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Gherla. Imprimeria „Aurora." 1885. Preţulŭ unui exemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. Acestŭ opŭ cu devisa: »Totŭ ce putemŭ arĕta, sĕ arĕtămŭ pruncilorŭ!« — este dedicatŭ educatorilorŭ şi învĕţătorilorŭ, plăpândei generaţiunĭ a plăpândei generaţiunĭ a poporului românŭ, a acelui poporŭ, ce s'a luptatŭ mai multŭ pentru limbă decâtŭ pentru viéţă. Ediţiunea acestui manualŭ în octavŭ mare cuprindendŭ 341 pagine, tiparŭ garmondŭ e frumósă şi tare plăcută ochiului. In modesta nóstră literatură pedagogică, nu aflămŭ nicĭ unŭ opŭ, nicĭ unŭ manualŭ întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura, în care este acesta; şi trebue sĕ constatămŭ cu plăcere, că autorulŭ la redactarea acestui manualŭ a desvoltatŭ multŭ zelŭ împreunatŭ cu o rară diligenţă intenţiune sinceră însoţită de unŭ studiu seriosŭ şi îndelungatŭ prin ce s'a făcutŭ demnŭ de lauda şi sprijinirea publicului românŭ, mai alesŭ a celorŭ în prima linie interesaţĭ, cărora nu hesitămŭ nicĭ unŭ momentŭ a-lŭ recomanda cu tótă căldura.

Manualŭ de gramatica limbeĭ române pentru scólele poporale în trei cursurĭ, de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. Preţulŭ 30 cr.

Manualŭ de stupăritŭ, de Ioanŭ Costinu. Cu 36 figurĭ explicative. Preţulŭ cu porto francatŭ 70 cr.

Cele mai ieftine cărţĭ de rugăciunĭ:

Miculŭ Mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ frumosŭ ilustrată, pentru pruncĭ scolarĭ de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicţiunii sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui exemplarŭ broşuratŭ e 15 cr. legatŭ 22 cr. legatŭ în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broşate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broşurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui exemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Ediţiune pentru greco-catolicĭ şi altă ediţiune pentru greco-orientalĭ. Sĕ se noteze: care ediţiune sĕ cere.)

Visulŭ pré sântei vergure Maria, a Născĕtórei de Dumnedeu, urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui exemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Totŭ acolo sĕ plătescŭ cu preţurĭ urcate acţiile dela **„Albina"** şi **„Furnica"** şi cu preţurile originale acţiile dela **„Ardeleana," „Mureşiana," "Timişana"** şi **„Economulŭ."**

6—20

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.